

МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Військова академія
Факультет підготовки офіцерів запасу

КАФЕДРА ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Практичне заняття

час – 180 хв.

**Тема 4. «ЕКСПЛУАТАЦІЯ ТЕНІЧНИХ ЗАСОБІВ
РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ»**

Заняття 2. «Введення техніки в експлуатацію»

МЕТА: 1. Ознайомити тих, хто навчається з організацією та документальним оформленням введення в експлуатацію та списання технічних засобів речової служби.

2. Прищеплювати почуття відповідальності за своєчасне і правильне оформлення експлуатаційної документації та документів на списання технічних засобів.

НАВЧАЛЬНІ ПИТАННЯ:

1. Порядок і документальне оформлення введення техніки в експлуатацію.

2. Порядок і документальне оформлення списання технічних засобів речової служби.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

1. Наказ МО України **12.01.2015 року № 17** «Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України»

2. Наказ МО України **22.12.2015 року № 745** «Про затвердження Змін до Порядку списання військового майна у Збройних Силах України».

3. Наказ начальника тилу ЗС України **2003 р. № 47** «Про затвердження керівництва з технічного обслуговування і ремонту технічних засобів речової служби у ЗС України.

4. Посібник «Технічні засоби речової служби

ПЕРШЕ НАВЧАЛЬНЕ ПИТАННЯ

ПОРЯДОК І ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ ВВЕДЕННЯ ТЕХНІКИ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ

ВВЕДЕННЯ В ЕКСПЛУАТАЦІЮ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ

Техніка речової служби, яка прибула в частину на штатне укомплектування вводиться в експлуатацію наказом командира частини

В наказі указуються найменування, тип і марка, в який підрозділ зараховується машина, запас ходу (ресурс роботи) до чергового ремонту

Введення техніки в експлуатацію

Номер наказу про введення техніки в експлуатацію і прізвище фахівця, за яким вона закріплена, заносяться у формуляр (паспорт) машини.

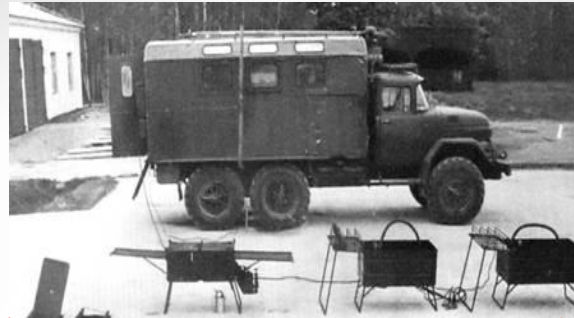
Нова, а також, яка пройшла середній або капітальний ремонт, техніка піддається обкатці відповідно до вимог технічних умов заводів-виробників (ремонтних підприємств) в найкоротші терміни, але **не пізніше одного місяця**, а техніка, призначена, для довгострокового зберігання, - **не пізніше трьох місяців** з дня отримання

Обкатка проводиться в тій військовій частині, в яку техніка речової служби передана для експлуатації або на постійне зберігання. Результати обкатки заносяться у формуляр (паспорт).

ПЕРЕДАЧА ТЕХНІКИ СЛУЖБИ

Передача несправної або не укомплектованої техніки, а також підміна деталей, вузлів, агрегатів і приладів **забороняється**

При неможливості своєчасного укомплектовування інструментом, запасними частинами і приладдям до формуляру (паспорту) додається копія акту на їх списання

Передача техніки служби усередині військової частини проводиться на підставі розпорядження командира військової частини, а з однієї окремої частини в іншу - за нарядами (розпорядженням) органу забезпечення

Що прийшли в непридатність в результаті природного зносу приладдя і інструмент, а також витрачені матеріали і запасні частини списуються і замінюються новими (справними).

Техніка речової служби, що підлягає передачі, повинна бути приведена частиною, яка передає, в справний стан і повністю укомплектована, а також мати належну експлуатаційну документацію. Формуляр (паспорт) заповнюється до останнього дня роботи машини

Передача не укомплектованої техніки речової служби може бути дозволена тільки вищестоящим начальником з обов'язковим її доукомплектуванням.

ПРИЙМАННЯ, ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТЕХНІКИ

Всі, виявлені комісією (приймальником) недоліки в технічному стані і укомплектуванні техніки, усуваються силами частини, що здає техніку

Передача техніки оформляється приймально-здавальними документами.

Приймання техніки речової служби проводиться комісією, військової частини, що призначається командиром, а у воєнний час - особою (приймальником), яка призначається командиром військової частини.

До експлуатаційних документів входять: технічний опис і інструкція з експл-ції, формуляр (паспорт), відомість запасних частин, інструменту, приладдя (відомість ЗІП), відомість експлуатаційних документів

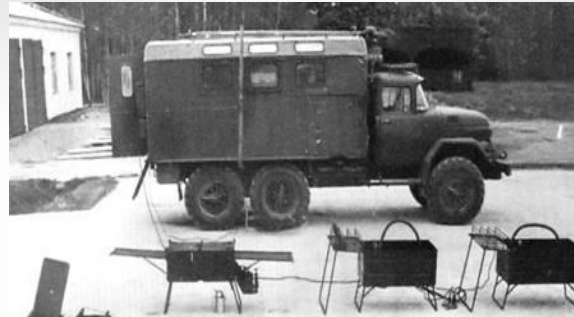
При прийманні техніки комісія (приймальник) перевіряє:

- наявність експлуатаційних документів і правильність їх заповнення;
- технічний стан;
- наявність, стан і комплектність належного приладдя, інструменту і запасних частин

Первинні записи в експлуатаційних документах виконуються підприємством - виробником. У подальшому, особами, відповідальним и за її експлуатацію.

ЗМІСТ ФОРМУЛЯРА ТЕХНІКИ СЛУЖБИ

відомості про її надходження, закріплення і подальший рух

облік поломок і несправностей. облік періодичних технічних обслуговувань

В процесі експлуатації техніки речової служби у формулярі (паспорті) повинні відображатися:

відомості про ремонт з указанням виду ремонту (середній або капітальний), місця і часу його проведення

облік годин роботи (км пробігу). Облік ведеться щомісячний з підсумовуванням даних за рік. При передачі техніки служби в іншу частину, відправці в ремонт, підготовці до списання сумарне напрацювання в годинах (км пробігу) **завіряється підписом голови комісії і скріплюється гербовою печаткою**

відомості про консервацію, зберігання, категорювання, випробування, перевірку і інші дані

ОФОРМЛЕННЯ ПАСПОРТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

При втраті (псуванні) формуляру (паспорту) заводиться його дублікат з дозволу органу забезпечення.

За наявності на техніці двигунів внутрішнього згорання їх перевіряють на легкість запуску, стійкість роботи на малих оборотах при різкій зміні режиму роботи.

Всі записи у формулярі (паспорті) повинні бути зроблені чорнилом розбірливо, без підтирань і помарок

Комплектність техніки речової служби перевіряється шляхом звірення наявних запасних частин, інструменту і приладдя із записами в експлуатаційних документах (формулярі, відомості ЗІП)

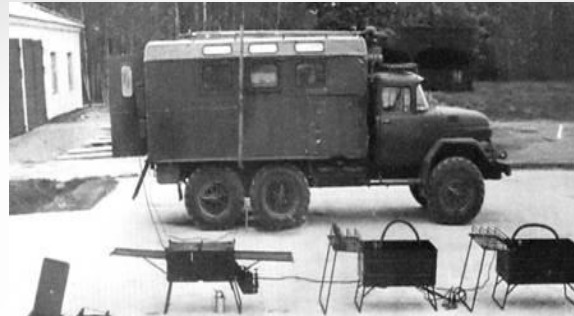
огляд техніки при визначенні технічного стану проводиться в такій послідовності: база монтажу, силове устаткування за кінематичним ланцюгом, технологічне устаткування по технологічному процесу, укомплектованість ЗІП і

Стан техніки речової служби визначається зовнішнім оглядом, розбиранням, при необхідності, труднодоступних для огляду місць, випробуванням на холостому ході, а інколи і під навантаженням

ПЕРЕВЕЗЕННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

Для перевезення залізничним або водним транспортом завантаження техніки здійснюється засобами заводу - виробника або частини, що здає техніку

Техніка вантажиться на залізничні платформи (у вагони) і судна відповідно до керівництва по перевезенню військ залізничним і водним транспортом.

Техніка служби може перевозитися залізничним або водним транспортом в порядку, встановленому для перевезення народногосподарських вантажів.

Машини міцно закріплюються і ставляться на гальма з включеною нижчою передачею, паливні крани перекриваються, споживачі електроенергії вимикаються.

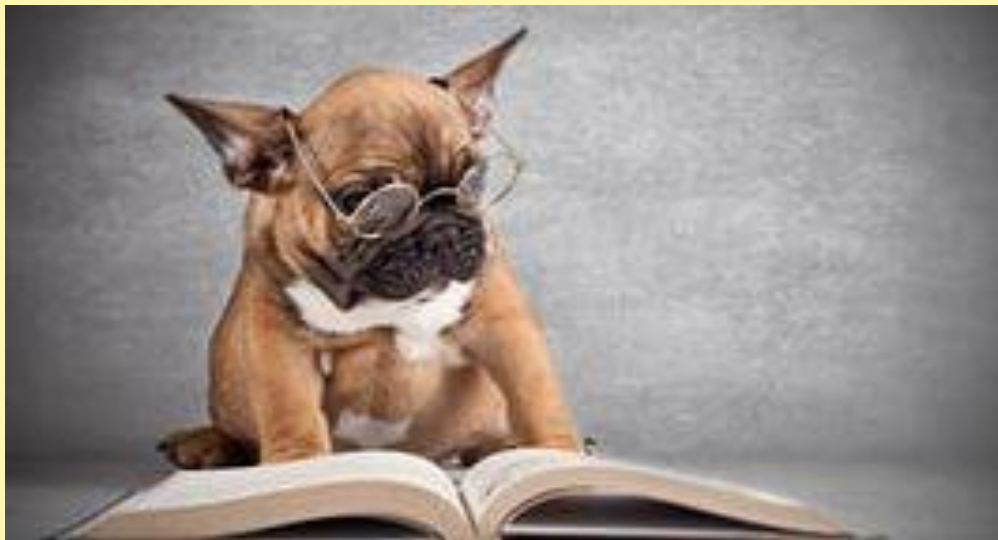
При перевезенні тривалістю більше 30 діб двигуни внутрішнього згорання на польових технічних засобах консервуються заводом - виробником або частиною, яка передає техніку

При температурі нижче -20°C і тривалості перевезення більше 15 діб з машин і електростанцій знімаються акумуляторні батареї, які зберігаються у приміщеннях, що обігріваються.

Підсумок 1 питання

10

Таким чином, при надходженні техніки,
видається наказ командира частини,

на підставі якого техніка закріплюється за
підрозділом та посадовою особою.

ДРУГЕ НАВЧАЛЬНЕ ПИТАННЯ

ПОРЯДОК І ДОКУМЕНТАЛЬНЕ ОФОРМЛЕННЯ СПИСАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПО СПИСАННЮ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ РЕЧОВОЇ СЛУЖБИ

12

набуття непридатного стану (за неможливості або економічної недоцільності його відновлення і використання);
втрати чи

втрати внаслідок стихійного лиха або воєнних дій, проведення антитерористичної операції або внаслідок диверсій

нестачі військового майна за умови, що відновлення його є неможливим або економічно недоцільним

Списання військового майна здійснюється у разі

Закінчення встановленого строку служби або вироблення встановленого технічного ресурсу не може бути підставою для складання актів на списання, якщо це майно ще придатне для використання за цільовим призначенням (технічним станом) і подальше його використання після закінчення встановлених строків служби не заборонено відповідною документацією заводів-виробників

втрати (знищення, руйнування) внаслідок пожежі, катастрофи або аварії;

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ

СЛУЖБИ

базові шасі після списання або зняття розміщеного на них спеціального обладнання з обліку військової частини не списуються, а застосовуються для розв'язання завдань бойової підготовки та забезпечення життєдіяльності військових частин

У випадках їх непридатності для експлуатації базові шасі дозволяється списувати відповідно до вимог Порядку щодо списання військового майна

Порядок використання техніки після списання

Військове майно, на яке отримано затвержені акти на переведення в останню (найнижчу) категорію, підлягає розбиранню на підставі наряду (письмового

Військове майно, яке підлягає списанню, не може бути знищено, розібрано або використано як навчальні посібники до отримання затверджених актів на переведення в останню (найнижчу) категорію або актів списання

При розбиранні переведених в останню (найнижчу) категорію зразків військової техніки, складові частини яких відносяться до різних служб забезпечення, вони підлягають постановці на облік у відповідних

ОРГАНІЗАЦІЯ СПИСАННЯ ВІЙСЬКОВОГО МАЙНА

Списання технічних засобів та майна речової служби проводиться за актами якісного (технічного) стану, інспекторськими посвідченнями та за актами списання

Для оформлення документів на списання військового майна наказом командира військової частини або командира (начальника) вищого рівня щороку призначається комісія

Під час подання акта на переведення в останню (найнижчу) категорію військового майна, робота якого враховується у паспортах, надаються його паспорти, а за їх відсутності - засвідчені в установленому порядку

Списання техніки служби

Якщо до складу військового майна, що підлягає списанню за актами списання, входять дорогоцінні метали та дорогоцінне каміння, до акта обов'язково додається відомість (розрахунок) вмісту дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння із зазначенням їх кількості (у грамах, каратах) згідно з паспортними даними та їх вартості. Відомість (розрахунок) є невід'ємною частиною

Усі розділи паспорта (формуляра) повинні бути повністю оформлені на день підписання акта та завірені підписами голови комісії і відбитком гербової печатки військової частини.

- Списання військового майна здійснюється за залишковою (балансовою) вартістю. Розрахунок залишкової вартості військового майна проводиться згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 29 травня 1998 року [№ 759](#).
- Для військового майна, що підлягає списанню за актами списання або за актами якісного (технічного) стану, балансова (залишкова) вартість **не може бути нижчою, ніж вартість чорного, кольорового металу** (вторинної сировини), а також дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння, що в ньому містяться.

СПИСАННЯ АКТАМИ ЯКІСНОГО (ТЕХНІЧНОГО) СТАНУ

16

обліковується за обліково-номерними, якісними (технічними) показниками і набуло непридатного стану після закінчення установлених строків його служби (носіння, використання), вироблення технічного ресурсу, проведення випробувань або дослідних робіт, а також із закінченим строком зберігання в запасі (резерві), за неможливості його ремонту або використання за цільовим призначенням;

військове майно безстрокового використання, яке набуло непридатного стану у процесі експлуатації, за неможливості його подальшого використання за цільовим призначенням;

Підставою для складання **акта якісного (технічного) стану** є затверджений акт на переведення військового майна в останню (найнижчу) категорію та відповідний розпорядчий документ служби забезпечення на розбирання військового майна.

паспорт
(формуляр), а за його відсутності оформлений дублікат

перелік вузлів, агрегатів та інших матеріалів, які вміщують дорогоцінні метали та каміння, чорні (кольорові) метали; розрахунок залишкової (балансової) вартості.

Посадова особа, яка отримала для затвердження акт на переведення в останню (найнижчу) категорію, **у строк до 30 діб** від дня його отримання після перевірки правильності його оформлення та наявності законних підстав на переведення в останню (найнижчу) категорію проводить його затвердження і завіряє **гербовою печаткою**.

Затверджений акт якісного (технічного) стану є підставою для списання військового майна з обліку

Під час масового списання військового майна (більше двох зразків військового майна) складаються зведені акти якісного (технічного) стану військового (далі - зведений акт) для переведення в останню (найнижчу) категорію військового майна

Проекти зведених актів готуються службами забезпечення та погоджуються з відповідними керівниками за підпорядкованістю.

Затверджений зведений акт є підставою для затвердження актів на переведення військового майна в останню (найнижчу) категорію

Озброєння та військова техніка, переведені в останню (найнижчу) категорію, підлягають зняттю з обліку військових частин після виконання наряду (розпорядження) на розбирання (розділення) військового майна, виданого начальником відповідної служби забезпечення, з обов'язковим оформленням акта якісного (технічного) стану, оприбуткування агрегатів, вузлів, приладів, деталей, матеріалів, металобрухту та іншого майна, отриманого від розбирання (розділення).

СПИСОК ЗА ІНСПЕКТОРСЬКИМ ПОСВІДЧЕННЯМ

19

За інспекторським посвідченням списуються втрачене або знищене військове майно, майно, яке обліковується за обліково-номерними, якісними (технічними) показниками і набуло непридатного стану раніше встановленого строку його служби

- стихійного лиха, диверсій або воєнних дій, а також розпорядження військового командування з метою запобігання захвату його противником або з метою попередження та ліквідації інфекційних захворювань;
  - пожежі, катастрофи або аварії і відсутні підстави для притягнення до матеріальної відповідальності посадових осіб;
  - проведення антитерористичної операції;
- в інших випадках, якщо згідно із законодавством заподіяна шкода

До клопотання на отримання інспекторського посвідчення додаються такі документи:

матеріали службового розслідування

витяги з наказів про призначення та результати проведення службового розслідування

витяги з книги обліку втрат військового майна та книги обліку нестач

копії наказів про знищення військового майна при інфекційних захворюваннях або з метою запобігання захвату їх противником

акт технічного стану або акт списання (у разі викрадення військового майна складається на підставі наявних облікових даних); паспорт (формуляр), а за його відсутності - оформлений дублікат, висновки (аналізи), що підтверджують непридатність військового майна до подальшого використання за призначенням; відомість залишкової (балансової) вартості військового майна; засвідчені в установленому законодавством порядку копії рішень судових органів та органів досудового розслідування; довідка про

Для списання за інспекторським посвідченням військового майна, втраченого або знищеного під час проведення антитерористичної операції

матеріали службового розслідування

перелік військового майна, що підлягає списанню за ІП

витяги з наказів про призначення та результати проведення службового

розслідування
виписки з книг обліку втрат військового майна по службах забезпечення, а також із книги обліку нестач військової частини

акти технічного стану (для виробів, що обліковуються за номерами), акти списання (для решти матеріальних засобів); відомість визначення залишкової вартості військового майна на момент знищення (втрати, пошкодження тощо); засвідчені в установленому законодавством порядку копії рішень судових органів та органів досудового розслідування.

Клопотання про видачу інспекторського посвідчення з доданими документами направляється посадовій особі вищого рівня не пізніше 15 днів після завершення службового

розслідування

ВИДАЧА ІНСПЕКТОРСЬКОГО ПОСВІДЧЕННЯ

22

Посадові особи вищого рівня розглядають подані клопотання, приймають рішення та видають інспекторські посвідчення у місячний строк з дня їх надходження

Інспекторські посвідчення видаються у трьох примірниках:

перший - видається військовій частині, в якій мала місце втрата;

другий - направляється до відповідної служби забезпечення;

третій - разом з документами, що стали основою для видачі інспекторського посвідчення, зберігається у справах

Інспекторське посвідчення, що видається командиром військової частини, оформлюється начальником відповідної служби в одному примірнику

ВИСНОВОК ПО ДРУГОМУ ПИТАННЮ

**Таким чином,
списання технічних
засобів може бути:**

- **За актами якісного
(технічного) стану;**
- **За
інспекторськими
посвідченнями**

